

תפ"ח 26286/12/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בנצרת

18 יולי 2022

תפח"ע 26286-12-20 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כב' הנשיאה אסתר הלמן - אב"ד
כב' השופטת יפעת שטרית
כב' השופט סאב דבור
המאשימה מדינת ישראל
נגד הנאשם פלוני

נוכחים :

בשם המאשימה : עו"ד שרית מזרחי

בשם הנאשם : עו"ד לירון מלכה, מטעם הסניגוריה הציבורית

הנאשם הובא באמצעות הליווי

גזר דין

השופט סאב דבור

רקע

1. עניין לנו בכתב אישום המייחס לנאשם ביצוע עבירות מין חמורות בבת משפחה. תחילה, כפר הנאשם בעובדות כתב האישום ומשך המשך הדיון נקבע לשמיעה. על רקע זה, נוהלו מספר ישיבות הוכחות במהלכן אף נשמעה עדות המתלוננת, בתו של הנאשם.

2. בישיבה מיום 01.07.21 הודיעו הצדדים על גיבוש הסדר טיעון, מכוחו, חזר בו הנאשם מכפירתו, כתב האישום תוקן, הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן (הוגש וסומן כא/1) והורשע בעבירות אשר יוחסו לו שעניינן: **אינוס קטינה בת משפחה בטרם ולאחר שמלאו לה שש עשרה שנים** (בהיקף המקרים המתואר בסעיף 5 לכתב האישום המתוקן), עבירות לפי סעיף 351(א) וסעיף 351(ב) בצירוף סעיפים 345(ב)(1) ו- 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, וכן - **מעשים מגונים בקטינה בת משפחה (ריבוי מקרים) בטרם ולאחר שמלאו לה 16 שנים**, עבירות לפי סעיף 351(ג)(2) בצירוף

עמוד 1

סעיפים 348(א) ו- (ב) וכן סעיפים 345(א)(1) ו- 345(ב)(1) לחוק העונשין.

למותר לציין, כי הסדר הטיעון לא כלל הסכמה באשר לעונשים שיוטלו על הנאשם בסופו של הליך.

עובדות כתב האישום המתוקן

3. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ט' (להלן: "**המתלוננת**"), ילידת 2005, היא בתו של הנאשם.

4. במהלך שנות ילדותה ונעוריה, ובכלל זה בין השנים 2014 ועד לקיץ האחרון של השנה הנוכחית, התגוררה המתלוננת בבית המשפחה ב _____ (להלן: "**הבית**"), יחד עם הוריה, אחיה ואחיותיה האחרים.

5. במהלך שנת 2014 באחד מימי החורף, חזרה המתלוננת מבית הספר לבית, ונכנסה לחדר הרחצה על מנת להתקלח. אותה העת, שהו בבית המתלוננת והנאשם לבד.

בזמן ששהתה המתלוננת בחדר הרחצה, בעודה עירומה ומנגבת את גופה הרטוב, נכנס הנאשם אל חדר הרחצה כשהוא נושא עמו תנור חימום.

על אף שהנאשם ראה שהמתלוננת בחדר הרחצה ועל אף היותה עירומה, הנאשם לא יצא מחדר הרחצה, תפס את המתלוננת, הצמידה אל דלת חדר הרחצה, נגע בגופה העירום ובחזה.

הנאשם המשיך להחזיק את המתלוננת, הוציא את איבר מינו מתחתוניו, החדירו בחוזקה אל איבר מינה של המתלוננת וגרם לה לכאב. לאחר מכן, הוציא הנאשם את איבר מינו מגופה של המתלוננת, ובעודו עומד עם המתלוננת בחדר הרחצה, החל לגעת באיבר מינו עד אשר הגיע לסיפוקו ושפך את זרעו בנוכחותה. לאחר המתואר לעיל, הורה הנאשם למתלוננת לא לספר לאיש על שאירע בחדר הרחצה.

6. מאז האירוע המתואר בסעיף 3 לכתב האישום, המשיך הנאשם לבצע במתלוננת, בהיותה קטינה, עבירות מין רבות, בין היתר, באופן שיפורט להלן. את המעשים שיתוארו, ביצע הנאשם במתלוננת במשך למעלה משש שנים, החל מאמצע שנת לימודיה בכיתה ז' ועד לסוף לימודיה התיכוניים בכיתה י"ב בתאריך _____, כחודש לפני שמלאו לה 18 שנים (להלן: "**התקופה הרלוונטית**").

במהלך התקופה הרלוונטית, ביצע הנאשם את המעשים פעמים רבות מאוד כאשר המעשים בוצעו בחדר השינה שלו ושל אשתו, אמה של המתלוננת (להלן: "**חדר השינה**").

7. הנאשם חולה במחלת הפסוריאזיס במשך שנים רבות (להלן: "**המחלה**"). לצורך הקלה בתחושות הכרוכות במחלה, הוא משתמש באופן קבוע ואף יומיומי במשחות שונות. לצורך מריחת המשחות, נעזר הנאשם לאורך השנים בבני ביתו אך במהלך התקופה הרלוונטית נהג הנאשם לבקש בעיקר את עזרתה של המתלוננת.

פעמים רבות במהלך התקופה הרלוונטית, בזמן ששהו בבית בני משפחה נוספים מלבד המתלוננת והנאשם, נהג הנאשם לקרוא למתלוננת להיכנס עמו לחדר השינה באמתלה למרוח לו משחה על פצעיו או באמתלה אחרת.

בהיותם בחדר השינה, הורה הנאשם למתלוננת להתפשט ובמקרים אחרים, בשל חששה של המתלוננת וידיעתה את העתיד לבוא שכן מעשי הנאשם הפכו לדבר שבשגרה, היא אף הייתה מתפשטת בעצמה.

הנאשם נהג לפשוט את בגדיו, ללטף ולגעת בגופה העירום של המתלוננת, ובכלל זה באיבר מינה ובחזה, להשכיב אותה על מיטתו, לעתים על בטנה ולעתים על גבה, ולחכך את איבר מינו באיבר מינה. לאחר זמן מה, נהג הנאשם להגיע לסיפוקו ולשפוך את זרעו מחוץ לגופה של המתלוננת ובנוכחותה. בחלק מאותם מקרים החדיר הנאשם את איבר מינו לתוך איבר מינה של המתלוננת - בתו.

8. לאחר שהיה הנאשם מחדיר את איבר מינו אל איבר מינה של המתלוננת באופן המתואר לעיל, נהג הנאשם להודות למתלוננת ולתאר בפניה את אהבתו הרבה אליה.

9. בתאריך 01.07.20, השתתפה המתלוננת בטיול בית ספרי. בסיום הטיול, חזרה המתלוננת עם יתר התלמידות אל בית הספר, ולבקשתה, הגיע הנאשם ואסף אותה לביתם. עם חזרתה של המתלוננת אל הבית לאחר הטיול, נכנסה אל חדר הרחצה, שם התקלחה והחליפה את בגדיה.

סמוך לשעה 15:30, לאחר שיצאה המתלוננת מהמקלחת, הורה הנאשם למתלוננת להיכנס אל חדר השינה. המתלוננת נכנסה אל חדר השינה, שם בעודו עירום, הורה לה הנאשם לפשוט את בגדיה והיא עשתה כן. המתלוננת נשכבה עירומה כשגבה אל המיטה, הנאשם נשכב מעליה והחדיר את איבר מינו אל איבר מינה במשך זמן מה.

10. במעשיו המתוארים, במשך מספר שנים, בהזדמנויות רבות מאוד, עשה הנאשם במתלוננת שהיא בתו, בהיותה קטינה בת משפחה הן בטרם מלאו לה 16 והן לאחר מכן עד שכמעט בגרה, מעשים מגונים שלא בהסכמתה החופשית לשם גירוי או סיפוק מיני. בנוסף, בחלק מאותן הזדמנויות, בעל הנאשם את המתלוננת, בתו, באותן נסיבות וכמפורט לעיל.

מהלך ניהול התיק

11. תחילה, כפר הנאשם במיוחס לו. על רקע זה החל שלב ההוכחות, אשר במהלכו נשמעה, בין היתר, עדותה של המתלוננת. לאחר מכן, כאמור לעיל, גובש הסדר טיעון בין הצדדים מכוחו, הנאשם חזר בו מכפירתו, כתב האישום תוקן כך שמספר סעיפים בעובדות כתב האישום נמחקו, הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן והורשע בהתאם.

12. באותו מעמד, וטרם הטיעונים לעונש, ביקשה המאשימה להפנות את המתלוננת לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר נפגעת עבירה. במקביל, ביקשה ב"כ הנאשם שהות על מנת לגבש עמדה באשר לאפשרות הגשת תסקיר בעניינו של הנאשם.

בהמשך, לאחר שההגנה ביקשה להגיש תסקיר בעניינו של הנאשם, ניתנה הוראה לשירות המבחן בדבר הגשת התסקיר המבוקש. זאת ועוד, בשלב שלאחר קבלת התסקיר, ביקשה ב"כ הנאשם להגיש חוות דעת פרטית בעניינו של הנאשם ולצורך כך, נדחה הדיון שיועד לטיעונים לעונש לצורך הגשת אותה חוות דעת. חוות דעת אשר הוכנה על ידי הפסיכולוגית סילבינה וקסלר הוגשה לתיק בית המשפט ביום 22.11.21 (סומנה ענ/1). בהמשך אף הוגש מטעמה מסמך הבהרה באשר למספר נקודות בחוות הדעת. מסמך נוסף אשר הוגש לתיק עניינו, תרשומת בכתב יד אשר נערכה על ידי המומחית לקראת הכנת חוות הדעת (הוגשה וסומנה ענ/2).

13. כן, לבקשת הצדדים, הונחו על שולחנו של בית המשפט מסמכים נוספים המשקפים את מצבו הרפואי של הנאשם. המדובר, הן במסמכים רפואיים אשר הוגשו מטעם שירות בתי הסוהר בדבר הטיפול לו זוכה הנאשם מאז מעצרו בין כותלי הכלא וכן - מסמכים רפואיים שהוגשו מטעמו של הנאשם הכוללים: מסמך רפואי שנערך על ידי רופא המשפחה, ד"ר ערסאן יחיא אשר העיד בפנינו ביחס לחוות הדעת שהוגשה מטעמו (הוגשה וסומנה ענ/3), ועל כך נעמוד בהמשך.

תסקיר שירות המבחן

14. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר המפרט את מהלך חייו. מדובר בנאשם בן 58, נשוי ואב לתשעה ילדים בגילאים 16-32. טרם מעצרו במסגרת ההליך מושא תיק זה, עבד כמאבטח במוסדות חינוך והתגורר ב____. הנאשם שיתף, כי הוא סובל ממגוון בעיות רפואיות, פסוריאזיס, מחלת עצמות, חיידק בקיבה ושחפת שאינה פעילה כיום.

15. לנאשם אין הרשעות קודמות. בהתייחס למעשיו מושא כתב האישום כאן, הוא קיבל אחריות על מעשיו. בשיח עמו אודות יחסיו עם בתו המתלוננת, מסר, כי עד למעצרו סבר, כי קיים ביניהם קשר טוב ומשמעותי ועל אף מעשיו, חווה עצמו כאב מסור ומכיל לילדיו ואף למתלוננת. עוד תיאר, כי נהג לפנק

את המתלוננת ולתת לה יחס מועדף בחווייתו מתוך רצון לפצות אותה על מעשיו. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם עושה שימוש במנגנוני הגנה מסוג פיצול, בשל קשייו להכיל את התנהלותו הפוגענית, כאשר מחד חווה עצמו כאב מיטיב אך מנגד פגע מינית במתלוננת לאורך השנים, התנהגות עליה הוא לוקח אחריות. עוד, בשיח איתו הביע הנאשם צער סביב השלכות מעשיו על בתו, אך שירות המבחן לא התרשם מקיומה של אמפטיה כנה והכרה במשמעות הפגיעה העמוקה בחייה.

כיום הנאשם אינו מקיים קשר עם המתלוננת, אך מקבל דיווחים אודות מצבה מבני המשפחה ויודע איפה היא מתגוררת.

16. בשל אופי העבירה בגינה הופנה הנאשם לשירות המבחן, התבקשה התייחסותו באשר לעולמו המיני. הנאשם תיאר התפתחות מינית תקינה ושלל כל קשיים בתחום זה לאורך חייו. עוד מסר, כי לאחר מות הוריו, חווה משבר רגשי קשה, עימו התקשה להתמודד וקושר זאת להתנהלותו המינית שהסלימה סביב אותה תקופה. לדבריו, באותו זמן, החל לצפות בתמונות ארוטיות, בתדירות של כפעם בשבוע, בעת שחווה מועקה לחץ וחרדה. הצפייה יחד עם אוננות הסבה לו הקלה, שחרור ורגיעה שסייעו לו להתמודד עם רגשותיו השליליים שהציפו אותו. לדבריו מצבו הסלים במהרה והביאו למעבר מאוננות לפגיעה מינית בביתו. בשיחה עימו, שלל משיכה מינית פדופילית. כמו כן, שלל צפייה בסרטים פורנוגרפיים או בתכנים פדופילים, תיאר כי חווה סיפוק מיחסי המיניים עם אשתו ושלל שימוש בשרותי מין בתשלום.

17. שירות המבחן ניסה להעמיק את הקשר עם הנאשם ולבחון את בחירתו של זה האחרון בביתו הספציפית כקורבן. הנאשם התקשה לספק תשובה מדוע בחר דווקא בביתו המתלוננת ומסר, כי ביום בו ארע המקרה הראשון, עת חש דחף מיני מוגבר, היא במקרה הייתה בקרבתו, ומאז האקט הראשון, הוא המשיך בהתנהלותו. הנאשם שלל פגיעה מינית נוספת בשאר ילדיו.

18. שירות המבחן התרשם מהנאשם כמי שהתנהל לאורך חייו באופן יציב ואדפטיבי במישור התעסוקתי. נראה, כי במסגרת התא המשפחתי, הנאשם סבל מקושי בתקשורת עם בני משפחתו. עוד התרשם שירות המבחן, כי הנאשם מגלה קושי רב בהתמודדות עם קונפליקטים וחינוך ילדיו, בעיקר סביב גיל ההתבגרות, דבר הנובע מצרכי שליטה גבוהים הקיימים באישיותו.

19. באשר לדפוסיו המיניים, הגורמים מטעם שירות המבחן התרשמו, כי הנאשם עושה ניסיון לטשטש נטיותיו ודפוסיו משיכתו המיניים ומתקשה לגלות אמון ולהשיב באופן כנה ופתוח. כן, אמרתי היום ורצונו לעבור טיפול אינם באים מתוך הבנה מעמיקה של התנהלותו או רצון לשקם עצמו אלא תולדה להליך הפלילי בו הוא שרוי. עוד התרשם שירות המבחן, כי לנאשם עיוותי חשיבה רבים בתחום המין, קושי בוויסות דחפיו והעדר אמפטיה כנה למתלוננת. מהשיח עמו, עולה, כי ענין לנו באדם המרוכז בצרכיו האישיים, פועל לרווחתו האישית ובעל נוקשות חשיבתית רבה. להערכת גורמי הטיפול, מצבו הבריאותי של הנאשם ומשברים רגשיים שעבר סביב מות הוריו, משפיעים על דימויו העצמי והגברי ומסלימים את התנהלותו המינית.

20. הנאשם לא הופנה למרכז להערכת מסוכנות מינית. עם זאת בשקלול הנתונים עולה תמונה של אדם שפגע באופן ממושך בבתו, וסובל מקושי בוויסות דחפיו המיניים. כן, קיימים אצלו עיוותי חשיבה בתחום זה והעדר מודעות מעמיקה למרכיבים הרגשים שהיו ברקע למעשיו. על כן, שירות המבחן סבור, כי קיימת רמת סיכון בדבר הישנות מקרים דומים בעתיד.

21. עת בא שירות המבחן לגבש המלצה בעניינו של הנאשם, עמדו לנגד עיניו, מחד - העובדה כי מדובר באדם ששמר על תפקוד תקין לאורך חייו, כשמדובר במעורבות יחידה בפלילים. מאידך, בלטה גם ההתרשמות מאדם המתקשה לחוות אמפטיה כנה כלפי נפגעת העבירה, ואף מתקשה להעריך מהי המוטיבציה שהובילה לביצוע העבירות ואת כוונותיו התוקפניות והנצלניות כלפי המתלוננת. יתרה מזו, הנאשם אינו מגלה נכונות לבחון את יחסיו המשפחתיים שהיו ברקע למעשיו.

22. עוד, התרשם שירות המבחן מעיוותי חשיבה בתפיסתו את מערכת היחסים שלו עם בתו המתלוננת ומקושי להתחבר באופן אותנטי לנזק אשר נגרם לה כתוצאה מהתנהלותו הפוגענית.

23. מכאן, לאור חומרת העבירות, אל מול התייחסות הנאשם אליהן וקשייו להכיר בחלקים הפוגעניים והקושי לגלות אמפטיה לנפגעת העבירות, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על חלופות ענישה או שיקום במסגרת הקהילה העשויים להפחית מהסיכון הקיים בדבר הישנות עבירות.

תסקיר נפגעת עבירה

24. בעניינה של נפגעת העבירה, הוגש תסקיר מפורט. מפאת צנעת הפרט, לא נפרט יתר על המידה את כל אשר צוין בו.

25. מדובר במתלוננת צעירה שנוצלה מינית על ידי אביה בעודה בגילאי ההתבגרות, ולמעשה תהליך התפתחותה הוכתם ועוות בחוויות מיניות לא מותאמות, באווירה כאוטית ומבלבלת שלווה בתחושת ניצול, השפלה, ביזוי, נישול מאישיותה, הפקרות ובגידה, לצד העדר שליטה וחוסר אונים.

26. בשל אפיוני הפגיעות, גילה הצעיר בעת שנפגעה על ידי הנאשם, לאורך זמן, היא סובלת מתסמינים של תסמונת פוסט טראומטית מורכבת וקשיים אשר משפיעים על מצבה הרגשי והאישי ומשליכים באופן חמור וקשה על תפקודה, כמו גם מונעים ממנה להתמקד במשימות התפתחותיות שתואמות את גילה.

מדובר בנזקים קשים ועמוקים אשר יתכן וחלקם בלתי הפיכים וילוו אותה לאורך כל מסלול חייה.

27. כדרך להתמודד עם השלכות הפגיעות, המתלוננת ממוקדת כיום בהוכחת המסוגלות לנהל אורח חיים

רגיל, לנתב את דרכה ולממש את כישוריה בתחום הלימודי, כשבדרך זו היא מבקשת להחזיק את התקווה באשר לעתידה. לצורך כך, המתלוננת נאלצת לעשות שימוש במנגנון הגנה של ניתוק רגשי, שהפך למנגנון מרכזי בחייה. השימוש הממושך במנגנון זה, שהוא חלק בלתי נפרד מזהותה ונזק הפגיעות, עלול להוביל בכל טלטלה או שינוי, לקריסת האיזון העדין והשביר שיצרה לעצמה.

28. כדי למנוע זאת, שירות המבחן התרשם מצורך במתן התייחסות טיפולית במסגרת תומכת, מכילה ומכוונת אשר תיתן מענה למגוון קשיים עמם המתלוננת מתמודדת.

29. עוד צוין, כי המתלוננת משולבת כיום בטיפול פרטי. מדובר בתהליך ראשוני של עיבוד טראומות הפגיעה, אך הוא כרוך בהוצאות כלכליות משמעותיות, בהן נושאת כעת אחותה של המתלוננת שתומכת בה.

אי לכך, שירות המבחן סבור, כי יש חשיבות להשית על הנאשם פיצוי כספי כחלק מהכרה בפגיעה במתלוננת ובהשלכות הפגיעה על חייה. כל זאת על מנת לאפשר לה להיעזר במימון הליך שיקומי בדרך שתבחר.

טיעוני המאשימה לעונש

30. במסגרת טיעוניה לעונש, ביקשה המאשימה להגיש כראיות לעונש, הן את תסקיר נפגעת העבירה והן מסמכים משב"ס המתייחסים למצבו הרפואי של הנאשם והטיפול לו הוא זוכה בכלא (הוגשו וסומנו עת/1). כן, הוגשו טיעונים לעונש בכתב ואלה סומנו עת/2.

31. המאשימה ביקשה להטיל על הנאשם עונש הכולל מאסר בפועל ממושך הממוקם ברף הגבוה של מתחם העונש ההולם, פיצוי כספי משמעותי למתלוננת, מאסר על תנאי וקנס כספי.

32. המאשימה עמדה תחילה על חומרת המעשים המיוחסים לנאשם ועל העובדה, כי תחילה הנאשם כפר במיוחס לו ורק לאחר שהליך שמיעת הראיות החל, כך שהמתלוננת ושתיים מאחיותיה נאלצו להעיד בבית המשפט, הוא בחר להודות בעובדות כתב האישום המתוקן.

33. מאחר ומדובר במי שהורשע בריבוי עבירות, ביקשה המאשימה לבחון, לצורך קביעת מתחם העונש ההולם - האם ענין לנו בעבירות המהוות אירוע אחד או כמה אירועים. בהקשר זה, הפנתה לפסיקה, ובין היתר לע"פ 1261/15 **מדינת ישראל נ' דלאל**, במסגרתו נקבע, כי מקום בו עסקינן במספר עבירות אשר ביניהן קשר ענייני הדוק שניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת, הן ייחשבו לאירוע אחד. עם זאת בע"פ 4910/13 **ג'אבר**, נקבע כפרמטר להחלטה האם להתייחס למסכת עבירות כאירוע אחד, העובדה שהמעשים בוצעו בסמיכות זמנים זה לזה, לאורך תקופה לא ארוכה. במקרה דנן, מדובר בריבוי

עבירות אשר השתרעו על פני שנים. מכאן, תיבחן האפשרות של "תמחור" כל מעשה כאירוע.

בהתאם לפסיקה, גם אם בית המשפט יכריע כי המעשים כולם מהווים, מבחינה משפטית, אירוע אחד, אין בכך כדי להועיל לנאשם שכן, מתחם הענישה אמור להביא בחשבון את המעשים הרבים המיוחסים לנאשם, גם אם נראה בהם חלק מרצף של אירוע אחד. כן, בכל מצב, בית המשפט קובע את מתחם הענישה ההולם בהתאם לעובדות כתב האישום ונסיבות ביצוע העבירות המיוחסות לנאשם; לפיהן יישק דבר.

34. נוסף על האמור לעיל, המאשימה הפנתה את הזרקור גם לעבר הפגיעה בערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם בציינה, כי עבירות של גילוי עריות גורמות לרצח נפש ופגיעה מהותית בעקרונות אוניברסאליים המשותפים לכל התרבויות. הנאשם פגע בערכים של חרות ושלמות גופו ונפשו של אדם. הנאשם רמס את הערכים הבסיסיים ביותר ובכלל זה שמירה על התא במשפחתו, תוך הפרה בוטה של חובות הורה לילדיו. הנאשם פעל באופן מנוגד לאינסטינקט הורי אלמנטרי ושלל מהקורבן את זכותה להיות מוגנת בביתה.

כן, חומרה מופלגת נובעת מעצם טיבם של מעשי הנאשם ומתעצמת נוכח אופי היחסים שבין הנאשם לקורבן, גיל הקורבן, תדירות המעשים ומשכמ.

המאשימה הפנתה לפסיקה ענפה המלמדת על חומרת המעשים, חומרת הפגיעה בערכים המוגנים, זאת לצד הענישה המחמירה שצריך להטילה במקרים כאלה.

35. המאשימה עמדה על הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, על חלקו המלא של הנאשם בביצוען, על התכנון שקדם לביצוע מעשי העבירה, על הנזק שהיה צפוי להיגרם והנזק שנגרם בפועל. זאת מלבד הנזק הטבוע במעשים מסוג זה. בהקשר זה, לא פסחה המאשימה על תסקיר נפגעת העבירה. כפי הטענה, מדובר בנזקים קשים בגוף ובנפש, אשר הסבו הרס טוטאלי שהשליך על בגרותה וטוהר ילדותה של נפגעת העבירה. מדובר במעשים שהיוו פגיעה מתמשכת ושיטתית לאורך כשליש משנות חייה של בת הנאשם. יתר על כן, מדובר במעשים שבוצעו על ידי הנאשם תוך ניצול מעמדו כאב והאמון שניתן בו, ניצול הגישה הנוחה והזמינה שהייתה לו, ניצול פערי הכוחות וחוסר האונים של הקורבן.

המאשימה התייחסה גם לנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את זממו, לאכזריות ולהתעללות בנפגעת העבירה שנוצלה על ידו ומצאה באלה חומרה יתירה שיש לתת לה ביטוי הולם בענישה.

36. בבחינת מדיניות הענישה הנהוגה; המאשימה הפנתה לשורה של פסקי דין המלמדים אודות החומרה היתרה הקיימת בעבירות מין, בפרט אלה המבוצעות נגד קטינים בתוך המשפחה.

המאשימה ביקשה להתייחס למספר פרמטרים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, והם: מספר המעשים הרב, רף הענישה שהציב המחוקק בצד כל אחת מן העבירות הרבות שבוצעו על ידי הנאשם, קביעת עונש מינימום של לפחות רבע מהעונש הקבוע לצד כל עבירה, היות הקורבן קטינה, אורך התקופה בה בוצעו המעשים (משך כ- 6 שנים), העובדה שמדובר באב ובתו, תסקיר נפגעת העבירה, הניצול הבוטה של מעמד הנאשם וקרבתו למתלוננת בתו הקטינה, תסקיר הנאשם וחווות הדעת שהוגשה מטעמו.

המאשימה הפנתה לשורה ארוכה של פסקי דין המתייחסים למעשים, בחלקם דומים, מבחינת נסיבותיהם, למקרה עסקינן ובחלקם מקלים יותר. ניתן להיווכח, כי בתי המשפט הטילו עונשים אשר כללו עונשי מאסר בפועל הנעים בין 17 עד 28 שנות מאסר בפועל, זאת לצד פיצויים לנפגע העבירה.

37. מכאן, ביקשה המאשימה, בשים לב לחומרת המעשים, האכזריות שבביצועם ומשכם, על רקע זהות הקורבן, מדיניות הענישה הנוהגת ועונשי המינימום בהתאם להוראות החוק, בזיקה למתחם שאושר על ידי בית המשפט העליון בע"פ 8507/18, לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 17 - 28 שנות מאסר בפועל.

38. בבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הרי שבמקרה העומד בפתחנו, שיקולים אלה אינם פועלים ברובם לטובת הנאשם. באשר לפגיעת העונש בנאשם, לא מדובר בפגיעה יוצאת דופן וחריגה, בעיקר בשל העובדה, כי הנאשם הוא זה שהביא להרס משפחתו. גם הודאתו של הנאשם לא חסכה מבתו המתלוננת את חקירתה בבית המשפט ואף לא משתיים מבנותיו הנוספות. הודאת הנאשם באה לאחר שהן עלו על דוכן העדים.

אמנם, לנאשם אין עבר פלילי. עם זאת, אין להתעלם מריבוי המעשים שבוצעו על ידו לאורך שנים.

גם התסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם משמש לו לרועץ ואין בו כדי להיטיב את מצבו. כפי שצוין, הנאשם קיבל אחריות על מעשיו, אך מדובר בנטילת אחריות חיצונית. קשה לראות מהתסקיר הבעת אמפטיה כלפי המתלוננת. בנוסף, מהתסקיר עולה תמונה של נאשם המרוכז בצרכיו האישיים ופועל לרווחתו עם רמת סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד, ללא כל המלצה טיפולית.

39. המאשימה ביקשה להתייחס גם לחווות הדעת הפרטית אשר הוגשה מטעם הנאשם, אותה ערכה הפסיכולוגית סילבינה וקסלר. המאשימה העלתה מספר הסתייגויות כנגד אותה חוות דעת במיוחד על רקע ציטוטים אותם מצאה בנייר העבודה של עורכת חוות הדעת, ואשר לשיטת המאשימה חושפים את מידת המסוכנות של הנאשם והמחויבות שלו אך ורק לצרכיו המיניים החולניים. מכאן, ההמלצה לטיפול שבאה לידי ביטוי בחוות הדעת הפרטית הינה תמוהה ונראה כי מקורה רק בעובדה שמדובר בחוות דעת מוזמנת, כך לגישת המאשימה.

לדברי המאשימה, אין בחוות הדעת הפרטית כדי לשנות מתמונת המצב שהוצגה בפני בית המשפט כפי שזו באה לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן, בכתב האישום המתוקן ובתסקיר נפגעת העבירה.

40. המאשימה ביקשה להתייחס גם למצבו הרפואי של הנאשם ולמסמכים הרפואיים אשר הוגשו מטעמו. כאמור לעיל, הנאשם הגיש חוות דעת רפואית מטעמו. כן, הוגשו מסמכים רפואיים מטעם שירות בתי הסוהר המלמדים על אודות הטיפול הרפואי לו זכה הנאשם ועודנו זוכה לו בין כותלי הכלא.

ראשית כל, ביקשה המאשימה להדגיש, כפי שבית המשפט העליון חזר וקבע, כי ככלל, מצב בריאותי קשה איננו מקנה לעבריין פטור מעונש מאסר בפועל בגין מעשיו. ככל שעונש זה מוצדק, הנחת המוצא היא שגורמי הרפואה בשירות בתי הסוהר ערוכים לטפל באסירים כאלה וליתן להם מענה טיפולי מתאים.

שנית, אין עסקינן בטענה מבוססת דיה לפיה אין בידי רופאי שירות בתי סוהר ליתן לנאשם טיפול רפואי מיטבי בכלא. זאת ועוד, לא הוצגה ראיה שיש בה כדי ללמד על כך שהמצב הרפואי של הנאשם הינו כזה המצדיק הקלה בעונשו. זאת בעיקר בשים לב לעובדה שמחלתו הייתה קיימת בעת שפגע, שוב ושוב בביתו וכאמור אף שימשה אותו כדי להצדיק את התבודדותו עמה.

ברור הדבר, כי שירות בתי הסוהר ערוך לטיפול בנאשמים הסובלים מקושי בריאותי. בנסיבות האופפות את העושה, את נפגע העבירה ואת המעשה כאן, אין לתת לפקטור זה כל משקל.

באשר לעדותו של ד"ר עורסאן שבאה על רקע חוות הדעת הרפואית שהוגשה מטעמו, גרסה המאשימה, כי מדובר בעד מומחה ברפואת משפחה, כך שאינו מומחה בתחומים, כגון; נירולוגיה, כירורגיה, שיניים, פסיכיאטריה ועוד. ויודגש, כי לשיטתו של ד"ר עורסאן, הוא נתבקש להתייחס למצבו הרפואי של הנאשם, ובהיותו הרופא המטפל בו לאורך זמן רב, הוא יכול לחוות את דעתו בדבר החמרה במצב הרפואי של הנאשם, כך שהיום (בניגוד למצב הרפואי בעבר) הנאשם נעזר בהליכון, זאת בשונה מתקופה קודמת שאז יכול היה ללכת באופן עצמאי. כן, בהיותו הרופא שטיפל בנאשם משך תקופה ממושכת, הוא הבחין בצורך הקיים בהפנייתו להמשך טיפול ומעקב אצל מומחים בתחומים שונים (ראו עמ' 392 לפרוטוקול).

41. המאשימה התייחסה גם לצורך בביכור השיקול של הרתעת היחיד והרבים, והעדפתו על פני שיקולים אחרים. הדברים אמורים במיוחד שעה שעסקינן בעבירות מין שהתרחשו בתוך התא המשפחתי, על רקע הניצול המחפיר, הנגישות והזמינות של נפגעת העבירה לנאשם והתלות בו.

טיעוני הנאשם לעונש

42. תחילה, ביקשה ב"כ הנאשם להדגיש את העובדה, כי עובדות כתב האישום תוקנו כאשר לדבריה, מדובר בתיקון משמעותי שהביא למחיקת סעיפים מרכזיים מכתב האישום המקורי. כתב האישום תוקן באופן שאינו כולל מקרים רבים של אינוס.

עוד ביקשה ההגנה להדגיש, כי היא עשתה כל שביכולתה על מנת לייתר את עדותה של הקטינה, אך ללא הצלחה. זאת ועוד; אמנם, הודאת הנאשם באה לאחר העדתן של שלוש מבנותיו. אולם, שמיעת העדויות הביאה לתיקון משמעותי בכתב האישום אשר הביא לצמצום מעשי העבירה שבוצעו במתלוננת ואף למחיקה של מעשים שיוחסו תחילה לנאשם ביחס לשתי מתלוננות נוספות. יתרה מזו, הודאת הנאשם חסכה את הצורך בהעדתם של ילדים נוספים; כמו גם עדותה של רעייתו ושל קרובי משפחה נוספים.

43. נוסף על האמור לעיל, ביקשה ב"כ הנאשם לציין, כי מבלי להתעלם מהסבל שהיה כרוך בעדותה של המתלוננת, הרי שקיימת חשיבות רבה במתן במה למתלוננת שאפשרה לה לספר את אשר התרחש ולהוציא החוצה את אשר על ליבה ולזכות בהכרה שמגיעה לה כנפגעת עבירה. על אף הפגיעה המתמשכת, המתלוננת סיפרה, כי חייה עד לשלב החשיפה "היו תותים" כהגדרתה. היא זכתה ליחס מועדף מצד הנאשם והצליחה ללמוד ולהגיע להישגים גבוהים. מעשיו של הנאשם לא לוו בהפעלת כוח ואלימות. נהפוך הוא, הנאשם נהג להודות לבתו ולהביע בפניה את אהבתו הרבה אליה.

44. על פי הטענה, עובר למעצרו, חבר הנאשם מספר נקודות זכות כאשר הוא ורעייתו השקיעו מאמצים רבים כדי לאפשר לילדיהם ללמוד, לרכוש ערכים ולהובילם למצוינות ולתארים אקדמאיים.

45. הנאשם מודע לנזק שגרם לבתו ולמשפחתו ומוכן לשלם את המחיר על מעשיו. למעשה, הנאשם החל לשלם את המחיר הכבד מיד עם מעצרו במסגרת ההליכים בתיק זה.

46. ב"כ הנאשם הפנתה את חצי טיעוניה גם נגד תסקיר שירות המבחן אשר הוגש בעניינו של הנאשם בציינה שמדובר בתסקיר שהוגש מבלי שהתקיימה פגישה עם הנאשם וללא התרשמות בלתי אמצעית ממנו. מדובר בתסקיר שהוא בעצם חזרה על תסקיר המעצר שהוגש בשלב מוקדם יותר בעניינו של הנאשם. מכאן, ביקשה ב"כ הנאשם להגיש חוות דעת פרטית התרה אחר השאלה - האם הנאשם יכול להיתרם מהליך טיפולי; שאלה עליה ניתנה תשובה חיובית במסגרת חוות הדעת. ב"כ הנאשם ביקשה לדחות את טענותיה של המאשימה שהועלו ביחס לחוות הדעת הפרטית וביקשה להעדיף את מסקנותיה של חוות הדעת על פני מסקנות תסקיר שירות המבחן.

47. לטענת ב"כ הנאשם, לולא ההחמרה במצבו הרפואי של הנאשם במהלך מעצרו, היה מקום לאמץ את מסקנותיה של הגב' סלבינה כפי שמשתקפות בחוות דעתה ולהפנות את הנאשם לטיפול במסגרת המרכז המיועד לאנשים דוגמת הנאשם, לגביהם קיימת מסוכנות מינית גבוהה. ההידרדרות הקשה במצבו הרפואי של הנאשם טרפה את הקלפים, כך שכיום הוא לא יוכל להתקבל לאותה מסגרת בשל

העדר יכולת להתנייד ולהיות מרוכז בטיפול.

48. לגרסת ב"כ הנאשם, מאז מעצרו של הנאשם הוזנחה בריאותו. מאדם חולה אך מטופל, הפך לאדם חלש ושפוף, שסובל מתת משקל, משתעל ומתקשה לנשום ולהיזיז את גופו ואף מתקשה בהליכה. מחלת הפסוריאזיס ממנה סובל, הכאבים העזים במפרקים והעצמות הבולטות בברכיו מגבילים את תנועותיו וכיום הוא נעזר בהליכון.

ב"כ הנאשם התייחסה ארוכות למצבו הרפואי של הנאשם ולהזנחה במעקב ובטיפול התרופתי שהיו מנת חלקו בין כותלי הכלא, כאשר רק לאחר התערבותה והגשת עתירות מתאימות, שלטונות שב"ס נאותו לדאוג לטיפול בנאשם. הנאשם נעצר ביום 22.11.20 ורק ביום 20.01.22 הובא לראשונה לבית-חולים העמק למחלקת עור, לצורך טיפול.

כפי הטענה, הנאשם זכה ליחס הולם ולטיפול רפואי רק לאחר שהוגשה עתירת אסיר וכעבור מספר חודשים מיום מעצרו. המאשימה בחקירתה הנגדית התעלמה מההחמרה במצבו הרפואי של הנאשם כפי שזה השתקף מחוות דעתו של ד"ר עורסאן והתמקדה בהטחת דופי במקצועיותו ובהגינותו של הרופא שכל חטאו התמצה בכך, שבתור מי שטיפל בנאשם מזה שנים, מצא לנכון להעלות את דבריו על הכתב.

49. לטענת ב"כ הנאשם, הרי שלא ניתן להתעלם מנסיבותיו האישיות והרפואיות של הנאשם, כך שהשתת מאסר ממושך תוביל לקריסתו של הנאשם, בשל העובדה, כי כוחותיו הדלים לא יעמדו לו וספק אם יזכה להשתחרר בעודו בחיים, מה שיחריף את המשבר במשפחתו וישפיע לרעה גם על מצבה של המתלוננת ועל קשריה עם בני המשפחה.

50. ההחמרה במצבו הרפואי של הנאשם מצדיקה הקלה בעונש. לגרסת ההגנה, הפסיקה אליה הפנתה המאשימה בטיעוניה, אינה רלוונטית לנסיבות האופפות את המקרה כאן, כאשר רובה מדברת על מקרי אינוס ממושכים ובתדירות גבוהה. ב"כ הנאשם הפנתה לפסיקה אשר לדידה מלמדת על רף ענישה נמוך מזה אליו חתרה המאשימה ושאנו כולל עונש מאסר דו ספרתי.

51. בשורה התחתונה, ב"כ הנאשם עתרה שלא למצות את הדין עם הנאשם בהתחשב בנתוניו ובנסיבותיו האישיות, נסיבות המעשים המיוחסים לו, התיקון המשמעותי של כתב האישום, גיל הנאשם ונסיבותיו הרפואיות. עוד ציינה, כי הענישה אינה נעשית באופן מתמטי, אלא שיש לגזור עונש אחד כולל ביחס לכל המעשים, חמורים ככל שיהיו.

דברי הנאשם עצמו

52. הנאשם ביקש לומר את דברו בציינו, כי הוא מקבל עליו את העונש שמגיע לו. לצד זאת, הוא ביקש ליתן משקל לשיקומו ולשיקום משפחתו. הנאשם הוסיף וציין שהוא יודע, כי עשה מעשה חמור וכי הוא לא יודע אם בתו תסלח לו אי פעם (את דבריו הוא אמר תוך שהוא בוכה). עוד ציין, כי הוא בטוח שילדיו יזכרו לו קצת מהחסד שעשה איתם כל הזמן, כך שגידל אותם וחינך אותם גם כשהיה במצב קשה.

דין והכרעה

53. על פי סעיף 40ב' לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה, שמשמעו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

54. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, בית המשפט נדרש לערוך בחינה תלת שלבית. בשלב הראשון, על בית המשפט לקבוע האם מדובר באירוע אחד, או במספר אירועים. בשלב השני, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם וזה ייקבע על פי אמות המידה שנקבעו בסעיף 40ג' לחוק העונשין, שהן הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כפי המפורט בסעיף 40ט' לחוק העונשין. בשלב השלישי, ייקבע העונש הראוי לנאשם בתוככי המתחם, או תוך סטייה ממנו אם החוק מאפשר זאת. בעשותו כך, על בית המשפט להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40יא' לחוק העונשין. ראו לדוגמה - ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13).

יש לציין, כי רשימת השיקולים שעל בית המשפט לקחתם בחשבון אינה רשומה סגורה והדבר איננו גורע מסמכותו של בית המשפט לשקול נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה לשם קביעת המתחם או נסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לשם קביעת העונש המתאים (סעיף 40יב' לחוק העונשין).

עבירה אחת או ריבוי עבירות

55. כפי העולה מעובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם הורשע ב"ריבוי עבירות". בהקשר זה, מבחין סעיף 40ג' לחוק העונשין בין ריבוי עבירות המהוות אירוע אחד או כמה אירועים כשהאמור משליך, בין השאר, על השאלה האם יש לקבוע מתחם עונש אחד או מספר מתחמים. המבחן שהתפתח בפסיקה לצורך קביעה זו, הינו מבחן "הקשר ההדוק". כך לדוגמה צוין בחוות דעתה של כב' השופטת ד. ברק ארז בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14) (שם פסקה 5):

"לשיטתי, נקודת המוצא לפרשנותו של המונח "אירוע" צריכה להיגזר מהבנת התכלית העומדת ביסוד דרישתו של תיקון 113 כי בית המשפט יקדים לגזירת הדין את תחמת גבולותיו של ה"אירוע". ביסוד הדברים עומדת ההכרה בערך הנודע לכך שבית המשפט יקבע מתחם ענישה אחד לפעולות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק, תוך התייחסות לכך שהתבצעו בדרך זו. בעיקרו של דבר, התשובה לשאלה מהם גדרי ה"אירוע" תיגזר מניסיון החיים, כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד. המובן שיינתן למונח "קשר הדוק" יתפתח ממקרה למקרה ואין צורך לקבוע אותו באופן קשיח כבר כעת. עם זאת, ניתן לומר כי ברגיל קשר כזה בין עבירות ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה (אך מבלי שפרמטרים אלה ימצו את מבחני העזר האפשריים לבחינת עוצמתו של הקשר בין העבירות)".

56. יוצא כי, מקום בו עסקינן במספר עבירות אשר ביניהן קשר ענייני הדוק שניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת, הן ייחשבו לאירוע אחד.

57. עיון בעובדות כתב האישום המתוקן מעלה, כי המעשים שביצע הנאשם והעבירות בהן הורשע מגלמים בחובם ריבוי מעשים בהם פגע הנאשם מינית בבתו הקטינה, במשך תקופה ארוכה למעלה משש שנים, החל מאמצע שנת לימודיה בכיתה ז' ועד לסוף לימודיה התיכוניים בכיתה י"ב בתאריך _____, כחודש לפני שמלאו לה 18 שנים. את המעשים ביצע הנאשם במועדים שונים שרובם ככולם אינם ידועים במדויק. מעשים אלה כללו מעשי אינוס קטינה בת משפחה בטרם ולאחר שמלאו לה שש עשרה שנים, במספר רב של מקרים וכן, מעשים מגונים במקרים רבים.

כפי העולה מעובדות כתב האישום המתוקן, המעשים בוצעו תחת אותה מטריה, בהתאם לאותו תכנון ובאותה שיטה ובין אותם צדדים כך, שבהחלט ניתן לראות את אותו קשר הדוק וענייני בין העבירות וניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת אשר התפרסה על פני תקופה ארוכה.

מכאן, ייקבע מתחם עונש הולם אחד כולל לכל המעשים אשר בוצעו כאשר, גם התקופה וגם מספר המקרים יילקחו בחשבון בהקשר זה.

קביעת מתחם העונש ההולם

58. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט נדרש לתור אחר הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מהעבירות שביצע הנאשם ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה ובחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

59. לא ניתן להישאר אדישים נוכח חומרת המעשים שבוצעו על ידי הנאשם. עבירות של גילוי עריות הן בבחינת רצח הנפש ופגיעה קשה בצלם אנוש. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מהעבירות שביצע הנאשם בביתו הקטינה עניינם, שמירה על כבודו, שלומו, חירותו, שלמות גופו, נפשו וצנעת הפרט של אדם. עבירות מסוג זה, פוגעות באוטונומיה של הפרט ובערכים הבסיסיים של שמירה על התא המשפחתי ושל חובת הורה לילדו, ובזכותו של כל אדם, במיוחד קטין, להיות מוגן בביתו מבצרו.

60. אין ספק, כי ענין לנו בפגיעה חמורה ביותר, משמעותית וממשית בערכים המוגנים. זאת בשים לב למעשים שבוצעו, תדירותם, טיבם, מהותם, התמשכותם לאורך תקופה ואופיים שחובק גם מעשים הכוללים מעשי אינוס וכן מעשים מגונים במקרים רבים; כאשר מעשים אלו בוצעו על ידי אב כלפי בתו הקטינה.

61. בתי המשפט עמדו לא אחת על חומרתן של עבירות המין, במיוחד כשהן מבוצעות בתוך המשפחה. בהקשר זה ראו דברים שנאמרו בע"פ 9036/18 פלוני נ' מדינת ישראל (27.01.20):

"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה היתרה הטמונה בביצוע עבירות מין בקטינים בתוך המשפחה - תוך ניצול לרעה של הקירבה הפיזית והנפשית, של האמון השורר באופן טבעי במסגרת התא המשפחתי, ושל פערי הכוחות האינהרנטיים בין הבגיר לקטין, וכל זאת לשם סיפוק יצריו של הפוגע (ראו: ע"פ 7661/14 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (04.01.2016) (להלן: ע"פ 7661/18); ע"פ 1170/15 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 20 (11.01.2016) (להלן: ע"פ 1170/15). לכך יש להוסיף גם את הנזקים שנגרמים מעבירות אלה (בהתאם לסעיף 40ט(4) לחוק העונשין), אשר נוטים להיות חמורים ביותר, שכן מעשים אלה מצלקים את נפשם של הקטינים הנפגעים - מה שמשפיע על תפקודם לכל אורך חייהם נוכח השלב ההתפתחותי בו נמצאים הקטינים (ראו: ע"פ 6315/13 יאסר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 9 (29.02.2016); עניין וימר, פסקה 9; ע"פ 7433/15 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (17.05.2016)). על כן, גם הענישה הנוהגת בבית משפט זה, במקרים של עבירות מין בקטינים בתוך המשפחה, היא קשה ומרתיעה, באופן ההולם את חומרת המעשים ואת טיב הפגיעה בקורבנות. ענישה זו באה לשקף את סלידתה של החברה ממעשים אלה ואת האינטרס הציבורי הרב במיגור התופעה. כמו כן היא באה להעביר מסר ברור כי הנוטלים לעצמם חירות לפגוע בקטינים - צפויים לעונשים כבדים ומשמעותיים..."

ראו גם - ע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל, (27.8.14), שם נקבע, בין היתר, כך:

"בית-משפט זה דן לא אחת בפרשות רבות וקשות של ביצוע עבירות-מין בקטינים, בתוך המשפחה שבהן ניכר ניצול של הקרבה הפיזית, המשפחתית והנפשית בין מבצע

העבירה לבין קורבנותיו. הפגיעה שמסבות עבירות אלו לנפשם של הקטינים, לביטחונם ולשלמות גופם, היא חמורה, ויש להוקיע אותה. עונשים בעבירות אלו צריכים להלום את חומרת המעשים ופגיעתם".

במסגרת ע"פ 1170/15 פלוני נ' מדינת ישראל (11.01.16), נפסק בסעיף 20 שם:

"העבירות בהן הורשע המערער הן עבירות חמורות ביותר ומחייבות תגובה עונשית מחמירה. בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה היתרה הגלומה בעבירות מין בקטינים, המבוצעות בידי בן משפחה - מדובר בעבירות המבוצעות תוך ניצול לרעה של הקרבה הפיזית והנפשית ושל האמון השורר באופן טבעי במסגרת התא המשפחתי (ראו לאחרונה: ע"פ 7661/14 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (4.1.2016)). בפסיקה נקבע כי בגזירת דינו של אדם המורשע בעבירות מין בקטינים בכלל, ובעבירות מין בקטינים בני משפחה בפרט, יש לבכר את שיקולי הגמול וההרתעה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, על מנת לבטא את סלידת החברה מהמעשים ולהוקיע את מבצעה".

62. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, הרי שחומרה יתרה טמונה בעובדה, כי הנאשם ביצע את המעשים בביתו, בהיותה קטינה. המעשים החלו טרם מלאו לה 16 שנים ואלה נמשכו תקופה ארוכה של למעלה משש שנים עד הגיעה לגיל 18. חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הינו מלא, ולא הייתה השפעה של מאן דהוא עליו בביצוע העבירות.

63. מדובר בנאשם בוגר ובר דעת המבין היטב את משמעות מעשיו והשלכותיהם. לכאורה, הנאשם יכול היה בכל עת להימנע מביצוע מעשיו ובכך לשים קץ לסבל אותו גרם לקטינה. הדברים אמורים במיוחד שעה שעניין לנו במעשים שבוצעו בהזדמנויות רבות ובמועדים שונים כך שבהחלט יכול היה לעצור לרגע ולהקדיש לכך מחשבה.

64. לעניין התכנון שקדם לביצוע העבירות; מעובדות כתב האישום המתוקן ניתן ללמוד על התכנון והתחכום אשר קדם לביצוע העבירות, על הניצול הציני של מחלתו של הנאשם שלוותה בצורך במריחת משחה ובחירתו בקורבן קל שלא יוכל להתנגד למעשיו. בכך הצליח הנאשם להתבודד עם הקורבן במקום סגור ויצר לעצמו אווירה נוחה ומתאימה לביצוע זממו מבלי לעורר חשדם של אחרים.

65. הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה והנזק שנגרם מביצוע העבירה; אין להכביר במלים כדי להבין ולהעריך את עוצמתו של הנזק שנגרם מביצוען של עבירות מין בנסיבות ביצוען כאן כאשר מדובר בקטינה הנפגעת על ידי אביה. כן, הנזק הצפוי תולדה לעבירות אלו הינו נזק הטבוע בהן מעצם טיבן

וקיומו בבחינת הנחה שאינה מצריכה הוכחה וכפי שצוין בע"פ 6315/13 יאסר נ' מדינת ישראל (29.02.16) הרי - "אף הנזקים הנגרמים מעבירות אלה נוטים להיות חמורים יותר, שכן הן פוגעות בנפשו של הקטין בשלב בו טרם התגבשה אישיותו באופן סופי, ומותרות בו צלקות עמוקות" (שם, פסקה 9).

בהקשר זה יפים גם הדברים שנאמרו בע"פ 6092/10 פלוני נ' מדינת ישראל (18.7.12):

"אמנם עבירות מין מסבות נזק, פיזי ונפשי, לכלל הנפגעים והנפגעות, אך אין ספק שפגיעה מינית בגיל צעיר יש בה כדי להשפיע בצורה קשה ומקיפה יותר על אישיותו של הנפגע ועל עולמה הפנימי של הנפגעת. אל לנו לשכוח כי בשלב זה בחייו של הפרט יש למרבית החוויות שהוא נחשף להן פוטנציאל לגבש ולעצב עוד נדבך ועוד פן באישיותו המתפתחת, והדברים הם בבחינת מקל וחומר כאשר החשיפה היא לחוויות טראומטיות ואלימות, כדוגמת תקיפה מינית".

הנזק הצפוי מעבירות אלו אינו מתמצה רק בנזק לקורבן לבדו, כי אם, מדובר בנזק למשפחה בכללותה. עבירות מסוג זה פוגעות במרקם המשפחתי כולו ומציבות דילמות שקשה להתמודד איתן. במקרה עסקינן, כפי שאף תואר בתסקיר נפגעת העבירה, חשיפת הפגיעה הביאה לשינוי דרמטי באורח חיי המשפחה. כפי שתיארה המתלוננת, לא כל בני משפחתה עמדו לצידה ותמכו בה עם חשיפת הפרשה, הם הפקירו אותה ו"בגדו" בה, כך לדבריה.

באשר לנזק שנגרם בפועל; בעניינה של המתלוננת הוגש תסקיר נפגעת עבירה ממנו ניתן להתרשם אודות הנזק האדיר אשר נגרם לה. התסקיר מדבר בעד עצמו וממנו עולה תמונה של נזקים קשים ועמוקים בכל תחומי החיים אשר יתכן וחלקם בלתי הפיכים וילוו אותה לאורך חייה.

כפי העולה מהתסקיר, מדובר בצעירה שנוצלה מינית על ידי אביה בגילאי ההתבגרות, ולמעשה תהליך התפתחותה הוכתם ועוות בחוויות מיניות לא מותאמות. כן, היא חיה תחת מטריה שכללה ניצול, השפלה, ביזוי, נישול מאישיותה, הפקרות ובגידה, לצד העדר שליטה וחוסר אונים.

כפי שצוין עוד בתסקיר נפגעת העבירה, בשל אפיוני הפגיעות, גילה הצעיר של הקטינה בעת שנפגעה על ידי הנאשם לאורך תקופה ממושכת, היא סובלת מתסמינים של תסמונת פוסט טראומטית מורכבת וקשיים אשר משפיעים על מצבה הרגשי והאישי ומשליכים באופן חמור וקשה על תפקודה ומונעים ממנה להתמקד במשימות התפתחותיות שתואמות את גילה.

שירות המבחן התרשם ממצוקה גדולה ומתמונת נזק קשה ומורכבת. ניכר כי ההתמודדות של המתלוננת עם הפגיעות תופסת מקום מרכזי בחייה, קודם כסוד מייסר, עליו שמרה, וכעת סביב

ההתמודדות עם חשיפת הפגיעות וההליך המשפטי.

בנוסף לנזקים אלה, המתלוננת חווה תחושת אשמה בגין התפרקות המשפחה והפגיעה ביחסים הפנים משפחתיים. היא נאלצת להתמודד עם החשיפה של המעשים, עם קשיים נוספים ובמיוחד אלה שנוגעים לקשר שלה עם בני משפחתה שבחלקם אינם תומכים בה. גם יחסיה החברתיים נפגעו, הכול כפי אשר פורט בתסקיר נפגעת העבירה.

66. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות; לא ניתן למצוא כל הצדקה למעשי הנאשם ולפגיעה הקשה שהסב לבתו ולבני משפחתו. הנאשם מצא בבתו הקטינה טרף קל וזמין לסיפוק צרכיו. מדובר במספר רב של מקרים, אשר בוצעו על פני תקופה ארוכה ובמספר הזדמנויות, כך שלא ניתן לומר שעניין לנו במעידה חד פעמית.

67. האכזריות, האלימות וההתעללות של הנאשם בנפגע העבירה או ניצולו; גם כאן הכף נוטה לחובתו של הנאשם. אמנם מעשיו של הנאשם לא לוו באלימות פיזית מצדו. אולם, מעשים אלה מעצם טיבם הינם מעשים אכזריים הסודקים את שלוותו, גופו ונפשו של הנפגע ומותירות בו צלקות שאינן ניתנות לאיחוי. יתרה מכך, הנאשם לא נזקק לבצע את העבירות תוך הפעלת אלימות, בשל כך שניצל לרעה את האמון והתלות של בתו הקטינה בו.

68. הניצול לרעה של כוחו או מעמדו של הנאשם או של יחסיו עם נפגעת העבירה; במקרה עסקינן, המעשים בוצעו על ידי הנאשם תוך ניצול מעמדו כאב, תוך ניצול האמון והתלות של המתלוננת בו, תוך ניצול מחלתו ומצבו הרפואי ליצירת אווירה נוחה לביצוע זממו, ואף תוך ניצול כוחו ופער הגילים בינו לבין המתלוננת.

לא ניתן לפסוח על טענות ההגנה לפיהם - הנאשם נהג להודות לבתו המתלוננת וכי במהלך עדותה של המתלוננת בפניו, היא עצמה תיארה את חייה במהלך אותה תקופה רלבנטית כ"תוהים". בהקשר זה אין לנו אלא להפנות לאמור בתסקיר נפגעת העבירה המפרט בהרחבה את גדרות הנזק העצום שנגרם למתלוננת. תיאורי המתלוננת עת ציינה כי חייה היו כ"תוהים", רק ממחישים את עוצמת הפגיעה שהותירה את המתלוננת אבודה ומנותקת ממה שקורה סביבה.

69. עוד יש לציין לחומרה את העובדה, כי במהלך האירועים מושא כתב האישום המתוקן, הנאשם הורה למתלוננת שלא לספר לאף אחד על אשר עשה לה. בכך, הוא אילץ אותה לשמור בסוד את האירועים ולא לחשוף את מעלליו, דבר שאפשר את המשך הפגיעה במתלוננת ואת המשך ייסוריה תחת קורת גג של חיים כפולים, בעל כורחה.

מדיניות הענישה הנהוגה

70. באשר למדיניות הענישה הנהוגה, הרי שבפסיקה נקבע זה מכבר, כי על הענישה בעבירות מין כלפי קטינים לשקף את הסלידה מן המעשים, את הוקעתם, ולשלוח מסר מרתיע לעברין שענינו נידון ולציבור העבריינים בכוח. לענין זה יפים הדברים שנאמרו בע"פ 6690/07 **פלוני נ' מדינת ישראל** (10.3.08):

"על החומרה שיש בעבירות-מין, לא כל שכן כאשר הן מבוצעות בקרבן קטין או קטינה, דומה כי אין צורך להכביר מילים. חילול כבוד האדם של הקרבן, ניצול התמימות, האמון, חוסר האונים ואי היכולת להתנגד באופן משמעותי שמאפיינים פעמים רבות קרבנות עבירה קטינים, ניצול החשש והפחד אצל רבים מהם מחשיפת המעשים, הצלקות הנפשיות העמוקות הנחרתות בנפשם, הפגיעה בתפקודם השוטף במסגרות החיים השונות, הזוגיות, החברתיות, האישיות ואחרות - כל אלה הם אך מקצת הטעמים לחומרתן היתרה של עבירות המין המבוצעות בקטינים. הגנה על שלומם של קטינים, על שלמות גופם ונפשם הינה אינטרס חברתי מוגן על ידי דיני העונשין. על העונש הנגזר במקרים שענינם לשקף את ההגנה על כבודם, גופם ונפשם של קטינים וקטינות ולהרחיק מן הציבור את אלו מהם נשקף להם סיכון. על העונש לשקף את הסלידה מן המעשים, את הוקעתם, ולשלוח מסר מרתיע לעברין שענינו נידון ולציבור העבריינים בכוח".

(שם, פסקה 6).

ראו גם דברים שצוינו בע"פ 7015/09 **פלוני נ' מדינת ישראל** (18.11.12), שם בפסקה 42, צוין כי:

"מן הראוי להשית על מבצעי עבירות מין במשפחה עונשי מאסר משמעותיים, הן לשם הרתעתם האישית והן להרתעת הרבים, ובעיקר על מנת לשקף את מידת הפגיעה החמורה בקורבנות ובזכות היסוד של כבוד האדם, וכן במטרה להביע את הסלידה ושאת הנפש של החברה מביצוע עבירות אלו. הדבר נכון ביתר שאת, כאשר מדובר בקורבנות קטינים".

71. במסגרת ע"פ 701/06 **פלוני נ' מדינת ישראל** (04.07.07) נדחה ערעור הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין. באותו מקרה, המערער הורשע בביצוע עבירות מין בביתו, עת הייתה קטינה ובמשך מספר שנים. בעקבות כך נידון הוא ל- **24 שנות מאסר**, 3 שנים מאסר על תנאי, פיצוי וקנס.

בע"פ 5834/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.11.14); בית המשפט העליון החמיר בעונשו של המערער שהורשע בביצוע עבירות מין רבות באשתו ובבתו הקטינה לאורך תקופה. בית המשפט הדגיש, כי בשים לב

להחמרה הנדרשת בענישה בגין עבירות מין, לא כל שכן עבירות מין שנעברו במשפחה ולאורך שנים, העונש הכולל שנגזר על המערער (12 שנות מאסר בפועל) אינו משקף את רמת הענישה הראויה ואת כלל המעשים שביצע. **יש להחמיר בעונש ולהעמידו על 15 שנות מאסר בפועל**. כמו כן נפסקו פיצויים לקורבנות העבירה.

בע"פ 8507/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (09.09.20); נגזר על אב שביצע עבירות מין רבות בביתו לאורך תקופה, **24 שנות מאסר** ופיצוי לקורבן בסך 100,000 ₪.

בע"פ 1183/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (21.02.17); הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בביצוע עבירות מין רבות בביתו של בת זוגו. לנאשם יוחסו שני אישומים כאשר הראשון מביניהם דומה למקרה עסקינן ועניינו ביצוע שורה של עבירות אינוס, מעשים מגונים ומעשי סדום אשר התפרסו לאורך תקופה ארוכה. בגין אישום זה, מצא בית המשפט להטיל עונש בן **18 שנות מאסר בפועל** לצד עונשים נוספים. לנאשם שם יוחס אישום נוסף בגינו נידון ל- 24 שנות מאסר חלקם בחופף כך שבסופו של יום הנאשם נידון ל- 28 שנות מאסר לצד עונשים נוספים אשר כללו גם פיצוי לקורבן בסך 180,000 ₪.

בע"פ 2433/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (02.12.18); בית המשפט העליון אישר ענישה של **17 שנות מאסר** בגין ביצוע עבירות מין בקטינה בת משפחה. המעשים בוצעו לאורך תקופה של 3 שנים כאשר הקורבן היתה בגיל 15 - 18.

בע"פ 3958/08 **פלוני נ' מדינת ישראל** (10.09.14); בית המשפט המחוזי הרשיע את המערער בביצוע עבירות מין בביתו, לרבות אינוס, עת הייתה קטינה ונגזר עליו עונש של **12 שנות מאסר בפועל**, שנתיים מאסר על תנאי ופיצוי כספי למתלוננת. ערעור אשר הוגש לבית המשפט העליון הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין, נדחה. במסגרת אותו מקרה, יוחסו למערער מעשי אינוס ומעשים מגונים בביתו הקטינה עת הייתה בת 10 - 11 שנים בתדירות של מספר פעמים בשבוע.

שם, מדובר במעשים אשר בוצעו לאורך תקופה של כשנה. זאת להבדיל מהמקרה העומד ביסוד גזר דין זה במהלכו בוצעו עבירות לאורך תקופה ממושכת הרבה יותר.

במסגרת ע"פ 781/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.01.21); בית המשפט העליון דחה ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין שניתן כנגד אב לאחר שהורשע בביצוע עבירות מין בביתו בהיותה קטינה כבת 15 ובמשך למעלה משנתיים.

המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע שורה של עבירות מין, לרבות אינוס (בדרך של החדרת אצבעות לאיבר מינה של המתלוננת) בביתו בהיותה קטינה, במשך למעלה משנתיים, עת הייתה כבת 15. בגזר הדין הוטל על המערער עונש בן **17.5 שנות מאסר** בפועל ופיצוי המתלוננת בסך של 200,000 ₪.

72. עיינתי גם באוסף הפסיקה אליו הפנו שני הצדדים. חלק מהפסיקה אליה הפנתה המאשימה אוזכר לעיל. עיון בחלקה האחר, מצביע על קשת עונשים החובקת בתוכה עונשי מאסר בפועל לתקופות שבין 17 עד 28 שנים.

73. מעיון בפסיקה אליה הפנתה ב"כ הנאשם, ניכר כי מדובר במקרים פחות חמורים מהמקרה עסקינן. כך לדוגמה, במסגרת ע"פ 6486/12 **מדינת ישראל נ' פלוני** (01.12.13), יוחסו למשיב עבירות של - מעשים מגונים במשפחה ומעשי סדום. באותו מקרה, המשיב תיפקד בתור אביה החורג של המתלוננת. בין השנים 2002-2008, כשהמתלוננת הייתה בת 6 עד 12, ביצע בה המשיב עבירות רבות. בהזדמנויות רבות, הורה המשיב למתלוננת לשפשף את איבר מינו עד שהיה מגיע לסיפוקו. כמו כן, מספר רב של פעמים נגע המשיב בגופה של המתלוננת, בחזה ובאיבר מינה. בהזדמנות אחת, החדיר המשיב את איבר מינו לפיה, ובפעם אחרת ליקק את איבר מינה. כמו כן, בהזדמנויות רבות, המשיב התפשט והורה למתלוננת לשפשף את איבר מינו עד שהיה מגיע לסיפוקו. עוד, נהג המשיב להסתובב עירום בבית וללטף את איבר מינו בפני המתלוננת. למותר לציין, כי העבירות המיוחסות לנאשם כאן, הן חמורות יותר מאלו שיוחסו למשיב שם. לא זו אף זו, תחת עונש בן 48 חודשי מאסר, כפי שהושת על ידי בית המשפט המחוזי, בית המשפט העליון החמיר בעונשו של המשיב והעמידו על 78 חודשי מאסר בפועל, מבלי למצות את הדין, תוך ציון העובדה, כי במקרים דומים הושתו עונשים חמורים יותר של 8 ו- 9 שנות מאסר.

כך גם, בתפ"ח (באר שבע) 49708-10-13 **מדינת ישראל נ' פלוני**; לנאשם יוחסו עבירות של מעשים מגונים בקטינה בת משפחה - (חמישה אישומים). הנאשם נידון, בין היתר, ל- 7 שנות מאסר בפועל ופיצוי למתלוננת בסך 100,000 ₪. למותר לציין, כי נסיבות ביצוע העבירות שם, אורך התקופה במהלכה בוצעו, ואופי העבירות אינם דומים לנסיבות האופפות את מעשי העבירה מושא הליך זה.

במסגרת ע"פ 6252/20 **פלוני נ' מדינת ישראל** (02.08.21); יוחסו לנאשם באישום הראשון מספר עבירות מין במשפחה (אינוס) ובאישום השני, מעשים מגונים כך, שבמספר הזדמנויות נהג המערער לבצע במתלוננת מעשי אינוס ומעשים מגונים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 9 ל- 13 שנות מאסר ועונשו של המערער הועמד על 9 שנות מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. בחינת עובדות כתב האישום מלמדת, כי היקף המעשים ואורך התקופה במהלכה בוצעו העבירות שם, אינם דומים לנתוני המקרה כאן.

74. בשים לב למהות העבירות בהן עסקינן, שומה עלינו לתת את הדעת להוראת סעיף 355(א) לחוק העונשין, הקובע עונש מזערי. בהתאם להוראות הסעיף, לא יפחת עונשו של הנאשם מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו.

75. העונש המרבי הקבוע בחוק העונשין לצד עבירת האונס בנסיבות מחמירות (במשפחה) עומד על 20 שנות מאסר בפועל והעונש המרבי הקבוע בחוק העונשין בגין העבירה של מעשים מגונים בנסיבות מחמירות (במשפחה) בה הורשע הנאשם עומד על 15 שנות מאסר בפועל.

76. בהינתן כל האמור, תוך בחינת הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מהעבירות שביצע הנאשם ומידת הפגיעה בהם, בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ומדיניות הענישה הנהוגה ובזיקה לעונש המזערי, דומה, כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין 16 שנות מאסר בפועל ל - 24 שנות מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים.

קביעת העונש הראוי לנאשם

77. מכוח הוראות סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, על בית המשפט לתור אחר נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות בהתאם לנימוקים המנויים בסעיף 40א לחוק העונשין. בין יתר השיקולים העומדים על הפרק, יש לבחון את - הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות גילו, מידת הפגיעה במשפחתו, הנזקים שנגרמו לו מביצוע העבירות וההרשעה, נטילת אחריות וחזרה למוטב, עבר פלילי וכן שיתוף פעולה עם גורמי האכיפה.

78. בבחינת הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות גילו; אין לומר כי מדובר בפגיעה יוצאת דופן או חריגה. מדובר באדם מבוגר כך שהפגיעה הצפויה לו אינה חריגה בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות וחומרתן. אמנם, הענש הצפוי יפגע בנאשם ובמשפחתו. אולם, בהקשר זה יודגש, כי ענין לנו בפגיעה פחותה מזו שהנאשם עצמו עולל לבתו ולמשפחתו.

הנזק שנגרם לנאשם מביצוע העבירה וההרשעה, אינו בבחינת נזק חמור ובלתי צפוי. על הנאשם לשאת בתוצאות מעשיו ולשלם על כך מחיר כבד. מעשיו של הנאשם מעידים על אכזריות ודרך פעולה חסרת מצפון וחסרת לב, כך שלבטח עליו לשאת בתוצאות מעשיו הנלווים. כל נזק שייגרם לנאשם מביצוע העבירה אינו נזק בלתי צפוי או בלתי מידתי.

מתסקיר שירות המבחן אשר הוגש בעניינו של הנאשם, ניכר כי הודאתו וחרטתו הינם מהפה לחוץ ונועדו כדי לזכותו להקלה בעונש. גם בעניין של לקיחת האחריות, דומה כי הנאשם אינו מחובר לחומרת מעשיו וספק אם הוא לוקח אחריות עליהם. כמו כן, מצטיירת תמונה לפיה - הנאשם ממוקד יותר בעצמו ודואג לצרכיו, זאת תחת להביע אמפתיה כנה כלפי נפגעת העבירה, או צער וחרטה כנים על מעשיו.

אמנם הנאשם הודה בביצוע מעשי העבירה מושא כתב האישום המתוקן. אולם, הודאתו זו באה לאחר שהמתלוננת ושתיים מאחיותיה נאלצו לעלות על דוכן העדים ולעבור את כל הקשיים ואבני הנגף, הכרוכים במעמד רגיש וקשה זה, הן מבחינה נפשית והן מבחינה רגשית. ערים אנו לעובדה, כי לאחר

שהליך שמיעת הראיות החל, עובדות כתב האישום תוקנו ולא נותרו על נוסחן המקורי, כך שלא מדובר בניהול הליך סרק. גם עובדה זו, עומדת לנגד עינינו בבואנו לגזור את דינו של הנאשם.

עם זאת, אין בידינו להביט על עדותה של המתלוננת דרך המשקפיים של ההגנה לפיה, בעמדה על דוכן העדים זכתה המתלוננת להכרה כנפגעת עבירה ולהזדמנות להוציא את אשר על לבה. בהקשר זה נדגיש, כי אין ספק שעדות המתלוננת ודבריה בפנינו לימדו על הסבל הרב שנגרם לה ועל הקשיים העצומים שהיו כרוכים במסירת עדותה בפנינו.

באשר לשיקול של העדר עבר פלילי; אמנם הנאשם נעדר הרשעות קודמות, עם זאת, אין להתעלם מהעובדה שמדובר במעשים אשר בוצעו לאורך תקופה ממושכת בעבר.

79. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר שירות המבחן. תוכנו של התסקיר, עליו עמדנו לעיל בהרחבה, מלמדנו, כי - אמנם הנאשם נטל אחריות על מעשיו. אולם, שירות המבחן התרשם מנטילת אחריות חיצונית בלבד. הנאשם עשה שימוש במנגנוני הגנה והוא נעדר אמפתיה ביחסו לנפגעת העבירה. שירות המבחן התרשם מאדם בעל קושי בוויסות דחפיו המיניים, עיוותי חשיבה בתחום זה והעדר מודעות למרכיבים הרגשיים שהיו ברקע למעשיו. שירות המבחן אף העריך כי קיימת רמת סיכון להישנות מקרים דומים בעתיד.

לאור חומרת העבירות, אל מול התייחסות הנאשם אליהן וקשייו להכיר בחלקים הפוגעניים באישיותו ולגלות אמפתיה לנפגעת העבירות, לא הצליח שירות המבחן לגבש המלצה טיפולית בעניינו.

ב"כ הנאשם ניסתה להטיל דופי במסקנות התסקיר בצינה, כי עריכתו נעשתה באופן רשלני וכי הוא הסתמך בעיקרו על תסקיר מעצר קודם אשר הוגש בעניינו של הנאשם. עוד נטען, כי שירות המבחן לא פגש את הנאשם פנים מול פנים, דבר שהקשה על שיתוף פעולה מצדו, עם גורמי הטיפול.

אין בידינו לקבל טיעון זה. שירות המבחן הינו גוף מקצועי ומיומן ולבטח שיקף נכונה ובצורה אמיתית את התרשמותו מהנאשם

בהקשר זה, לא נעלמה מעינינו חוות הדעת הפרטית אותה צירפה ב"כ הנאשם לראיותיה לעונש. כפי אשר פירטנו לעיל, המדובר הוא בחוות דעת מטעמה של הפסיכולוגית סילבינה וקסלר (ענ/1). אותה פסיכולוגית פגשה את הנאשם פעם אחת בין כותלי הכלא וגיבשה את חוות דעתה. המאשימה אף ביקשה להוסיף ולצרף את תיק העבודה אשר הוכן על ידי הפסיכולוגית עובר לכתיבת חוות הדעת מטעמה.

לאחר עיון בחוות הדעת ובמסקנותיה, ולאחר עיון בתיק העבודה, ניכר כי תמונת המצב כפי שזו צוירה על ידי שירות המבחן תואמת לזו אותה ציירה הפסיכולוגית כך שלא ברור הכיצד הצליחה עורכת חוות הדעת לגבש המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם שעה שאותה חוות דעת רק מחזקת אלמנטים של סיכון הקיימים אצל הנאשם. ברי, כי אין בחוות דעת זו כדי לקעקע את מסקנות שירות המבחן.

80. מכאן לטענה הנוספת אשר הועלתה על ידי ב"כ הנאשם באשר למצבו הרפואי של הנאשם וההחמרה שחלה במצב זה לאחר מעצרו.

כאמור לעיל, הוגשה בעניין זה חוות דעת רפואית של ד"ר עורסאן, רופא המשפחה של הנאשם אצלו הוא מטופל מזה תקופה ארוכה בשל מחלות מהן הוא סובל. חוות הדעת הוגשה לאחר שניתנה לרופא הזדמנות לבקר את הנאשם בין כותלי הכלא על מנת לעמוד על מצבו הרפואי. אותו רופא אף נחקר בפנינו באותו הקשר.

זאת ועוד, המאשימה פנתה לגורמי שב"ס וביקשה מהם להגיש עדכון בדבר הטיפול הרפואי לו זכה הנאשם. מאותם מסמכי עדכון אשר הוגשו לתיק בית המשפט, ניתן לעמוד על הטיפול הרפואי לו זכה הנאשם עם מעצרו. הרקע הרפואי של הנאשם לא נעלם מעיני גורמי שב"ס, היה ידוע להם ועם מעצרו הוא הושם במעקב רפואי הכולל טיפול תרופתי. בהמשך ניתן לעמוד על היקף הטיפול והמעקב לו זכה הנאשם, אשר בהחלט אין בהם כדי להעיד על העדר טיפול רפואי הולם, כפי שניסתה ב"כ הנאשם להראות.

81. לא זו אף זו, הפסיקה חזרה והדגישה, כי ככלל, מצב בריאותי קשה אינו מקנה פטור מעונש מאסר בפועל מקום בו עונש כזה הינו נחוץ. חזקה היא שגורמי הרפואה בשירות בתי הסוהר ערוכים לטפל באסירים במצבים רפואיים שונים, גם הקשים שביניהם. ראו אך לדוגמה דברים שצוינו ברע"פ 1076/16 כהן נ' מדינת ישראל (11.02.16):

"שנית, המבקש טוען, בהסתמך על פסק הדין בעניין לופוליאנסקי, כי היה מקום לחרוג לקולה ממתחם הענישה בשל מצבו הרפואי. אין בידי לקבל טענה זו. כפי שציינתי לאחרונה, ההכרעה בעניין לופוליאנסקי נעשתה על רקע נסיבותיו המיוחדות של אותו מקרה, בהן בית המשפט התרשם, בין היתר, כי עונש מאסר עשוי להביא לקיצור ממשי של תוחלת חייו בשל מחלתו ככלל, מצב בריאותי קשה איננו מקנה לעבריין פטור מעונש מאסר בפועל בגין מעשיו, ככל שעונש זה מוצדק לגביו לאחר הרשעתו הנחת המוצא היא שגורמי הרפואה בשירות בתי הסוהר ערוכים לטפל באסירים במצבים רפואיים שונים, כולל מצבים רפואיים שאינם פשוטים, וחזקה היא שהאסיר יקבל את הטיפול הרפואי לו הוא נזקק בין כותלי בית הסוהר במקרה שלפניי, בית המשפט המחוזי התרשם כי מצבו הרפואי של המבקש הוא כזה אשר שירות בתי הסוהר ערוך לטפל בו, ולאחר שעיינתי במסמכים הרפואיים שצורפו לבקשה, אני מצטרף למסקנתו. כן אני סבור כי יש במצב רפואי זה להצדיק הפחתה מהעונש שהוטל על המבקש גם בתוך מתחם העונש, בשים לב לנסיבות המקרה. לפיכך, דין בקשת רשות הערעור להידחות."

82. בענייננו, מצבו הרפואי של הנאשם, צריך להילקח בחשבון בגזירת דינו אך איננו כזה המזכה אותו בהימנעות מהטלת רכיב ענישה של מאסר בפועל. הפסיקה הגדירה את אותם מקרים קשים במיוחד המצדיקים הקלה בעונש על ידי הימנעות ממאסר ואין מקרה זה נמנה על אותם מקרים, אף לא

מבחינת חומרת המצב הרפואי. ברי, כי בענייננו, לא מדובר במצב רפואי שאינו ניתן לטיפול במסגרת שירות בתי הסוהר וחזקה על הגורמים האמונים על המלאכה בשב"ס, כי יידעו לבצע את עבודתם נאמנה, כפי שאף ניתן להתרשם מהדיווח בדבר הטיפול לו זכה הנאשם עד לשלב זה.

83. עת באים לבחון את השלכות השיקול של הרתעה אישית והרתעת הרבים על העונש, למדים אנו, כי, גם שיקולים אלה פועלים לחובתו של הנאשם. באשר לשיקול בדבר הרתעה אישית, ניכר כי הנאשם טרם הפנים את חומרת מעשיו ואת עיוותי החשיבה הקיימים אצלו, כך שאין מנוס מחידוד המסר התכליתי על ידי ענישה מרתיעה.

בהקשר של הרתעת הרבים, בתי המשפט הדגישו לא אחת את הצורך בהחמרה בעונשים בשל שיקולי גמול והרתעה. הדברים אמורים במיוחד נוכח העובדה כי המדובר בעבירות מין בקטינים.

בהקשר זה, ראו גם - ע"פ 2218/10 פלוני נ' מדינת ישראל (21.11.11) במסגרתו צוינו הדברים הבאים:

"אין צורך להכביר מילים באשר לחומרת המעשים בהם הורשע המערער, עבירות מין קשות שביצע בבתו בהיותה רכה בשנים. לא אחת עמד בית משפט זה על הכיעור הרב בעבירות מין, בפרט עבירות מין בקטינים ועל אחת כמה וכמה עבירות מין בתוך המשפחה. הענישה בגין עבירות מעין אלו צריכות לבטא שיקולי גמול והרתעה ואת הסלידה הרבה של החברה מהמעשים והעבריינים שביצעו עבירות אלה. עמד על כך בית משפט זה בע"פ 9969/01 פלוני נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 16.10.2006):

"בבואם לגזור את עונשו של אדם אשר הורשע בביצוע עבירות מין במשפחה, מצווים בתי-המשפט להעביר מסר ברור וחד-משמעי, שיהיה בו כדי להרתיע עבריינים בפועל ובכוח מפני מעשים מסוג זה, ויבטא הרחקה לתקופה ממושכת של העברייין מקורבן העבירה ומקורבנותיו הפוטנציאליים".

84. בחינת מכלול הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, מוביל למסקנה, כי יהא זה נכון, צודק וראוי למקם את עונשו של הנאשם ברף הבינוני של מתחם העונש ההולם שנקבע. לענין הפיצוי למתלוננת, הרי שמחד יש להשית רכיב פיצוי משמעותי אשר יתן מענה למכלול נסיבות המקרה דן ובמיוחד עוצמת הפגיעה במתלוננת. מאידך, אין להתעלם מהחשש אותה העלתה המתלוננת, כי אמה היא זאת שתילאץ בסופו של יום לשאת בעול תשלום הפיצוי ובכך להעצים עוד יותר את סבלם של יתר בני המשפחה.

85. באשר לחיוב בקנס, בהינתן תקופת המאסר בפועל שתושת על הנאשם, חיובו בתשלום פיצויים, על המשמעויות הכלכליות הנובעות מכך, הייתי ממליץ לחברותי להימנע מחיוב הנאשם בתשלום קנס.

86. סופו של יום, נוכח כל האמור לעיל, לו דעתי תישמע, הייתי ממליץ לחברותי להשית על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. 20 שנות מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו - 22.11.20.

ב. 18 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים כל עבירת מין מסוג פשע.

ג. 10 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים כל עבירת מין מסוג עוון.

ד. תשלום פיצוי למתלוננת נפגעת העבירה בסכום של 100,000 ₪. סכום זה ישולם ב- 40 שיעורים חודשיים, שווים ורצופים. התשלום הראשון ישולם לא יאוחר מיום 1/12/22 וב- 1 לכל חודש אחריו באופן רציף ועוקב. אי עמידה באחד התשלומים במועד, תביא לתשלום יתרת הפיצויים בשיעור אחד.

סאב דבור, שופט

הנשיאה אסתר הלמן - אב"ד :

מסכימה.

אסתר הלמן, שופטת
נשיאה

השופטת יפעת שטרית :

מסכימה.

יפעת שיטריט,
שופטת

סוף דבר, הוחלט פה אחד לגזור על הנאשם את העונשים המפורטים בגזר דינו של כב' השופט ס. דבור.

הצדדים יודיעו בתוך 10 ימים אם יש מניעה להורות על פרסום גזר הדין ללא כל פרט שעלול להביא לזיהוי המתלוננת, לרבות שמו של הנאשם.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום י"ט תמוז תשפ"ב, 18/07/2022 במעמד הנוכחים.

סאב דבור, שופט

יפעת שיטריט, שופטת

אסתר הלמן, שופטת
נשיאה

הוקלדעלידיאורממן